EITEM AR YR AGENDA: 11

PANEL GWEITHREDOL
AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

13eg Mai 2013

CARCHAR YNG NGOGLEDD CYMRU

Adroddiad gan Simon Smith, Prif Swyddog Tân

DIBEN YR ADRODDIAD

1 Gofynnir i'r Aelodau gadarnhau cefnogaeth yr Awdurdod i ymrwymiad y Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol i leoli carchar yng Ngogledd Cymru.

CEFNDIR

2 Mae'r Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol yn bodoli ers nifer o flynyddol, ac mae'n cynnwys Arweinwyr a Phrif Weithredwyr y chwe awdurdod cyfansoddol yng ngogledd Cymru, Comisiynydd yr Heddlu a Throseddu, Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru, Cadeirydd a Phrif Swyddog Tân Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru, Cadeirydd a Phrif Weithredwr Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a Phrif Weithredwr Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru.

3 Ei ddiben yw hyrwyddo gweithio mewn partneriaeth a chydweithio ym maes cyflwyno gwasanaethau, a rhannu gwybodaeth rhwng gwasanaethau cyhoeddus, yn ogystal ag adnabod a cheisio atebion i faterion sydd o bwys rhanbarthol. Un enghraifft ddiweddar yw'r dyhead i wella cyfleoedd cyflogaeth yn y rhanbarth.

4 Cododd cyfle o'r fath i gryfhau'r economi leol a chyflogaeth yn ddiweddar pan wnaeth Chris Grayling, yr Ysgrifennydd Cyfiawnder, ymrwymiad i edrych ar y posibilrwydd o adeiladu carchar newydd gyda lle i 2000 neu ragor yng Ngogledd-orllewin Lloegr, Llundain neu Ogledd Cymru; hwn fyddai'r carchar mwyaf yn y DU.

GWYBODAETH

5 Bydd yr Aelodau, drwy eu hawdurdodau cyfansoddol eu hunain, yn ymwybodol o waith y Bwrdd yn lobïo am garchar yng Ngogledd Cymru er 2007. Ategodd y Bwrdd ei ymrwymiad i'r uchelgais hon yn dilyn datganiad gweinidogol ar 10fed Ionawr 2013 gan yr Ysgrifennydd Cyfiawnder ynghylch rheoli lle mewn carchardai.

6 Gwneir cais am garchar i'r rhanbarth oherwydd y manteision economaidd sylweddol a nodwyd, gan gynnwys refeniw blynyddol sylweddol i'r economi leol, cyflogaeth sefydlog a chadwyn cyflenwi yn gysylltiedig ac amrywiaeth o wasanaethau, o addysg, iechyd, arlwyo a chynnal a chadw adeiladau. Cydnabyddir mai Gogledd Cymru yw'r unig ardal yn y DU sydd heb garchar, a byddai sefydlu cyfleuster o'r fath yn galluogi carcharorion i gyfathrebu yn Gymraeg o dan ddarpariaethau'r Mesur yr Iaith Gymraeg 2011.

7 O ran diogelwch cymunedol, disgwylir y byddai carchar lleol yn gwella adferiad troseddwyr ac yn lleihau'r cyfraddau aildroseddu drwy alluogi cysylltiad agosach fodoli rhwng teuluoedd a'r proffesiynau cefnogi, a hynny drwy wella mynediad. Gofynnwyd i Heddlu Gogledd Cymru gyflwyno achos busnes yn mesur y manteision posibl i ddiogelwch cymunedol o weld llai o aildroseddu yng Ngogledd Cymru petai carchar yn cael ei leoli yng Ngogledd Cymru.

8 Wrecsam yw'r unig awdurdod lleol yng Ngogledd Cymru y gwyddys ei fod wedi cyflwyno safleoedd ar wahoddiad y Weinyddiaeth Gyfiawnder. Mae'n hysbys fod tirfeddianwyr preifat wedi cyflwyno safleoedd yng Ngogledd Cymru ond nid yw'n hysbys pwy.

9 Mae Carwyn Jones AC, Prif Weinidog Llywodraeth Cymru, wedi rhoi ei gefnogaeth yn gyhoeddus i safle Firestone yn Wrecsam. Gan fod yr Awdurdod yn rhan o'r Bwrdd, ystyrir mai doeth fyddai i'r Awdurdod hefyd ddangos ei gefnogaeth i'r prosiect.

ARGYMHELLIAD

10 Gofynnir i'r Aelodau gadarnhau cefnogaeth yr Awdurdod i ymrwymiad y Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol i weld lleoli carchar yng Ngogledd Cymru.